

Protocol

Gegevensverwerking door de Rechtspraak

Inleiding

Persoonsgegevens hebben een essentiële rol in de samenleving. Misbruik kan echter grote gevolgen hebben voor de personen op wie de gegevens betrekking hebben. Daarom stelt de Algemene Verordening Gegevens kaders om te zorgen voor een juiste belangenafweging tussen het gebruik van persoonsgegevens en de bescherming van dezelfde persoonsgegevens.

Gelet op de Algemene verordening gegevensbescherming (verder: AVG) en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (verder: Rv.) hebben de gerechten die deelnemen aan het Uniform Hulpaanbod (verder: UHA) in gezamenlijkheid een protocol opgesteld, zodat alle betrokken personen, hulpaanbieders en instanties weten hoe de gerechten in het kader van UHA overeenkomstig de AVG persoonsgegevens verwerken.

1. Uniform Hulpaanbod: doel en proces

Het Uniform Hulpaanbod omvat een aantal basistrajecten voor hulp bij ouderconflicten in scheidingszaken die in iedere gemeente aangeboden en betaald worden. Gemeenten, gerechtshoven en gerechten werken samen om steeds te komen tot een passend traject voor de ouders. Dit kan een traject van ouderschapsbemiddeling zijn, begeleide omgang of hulp voor het kind. Met deze specifieke aanpak wordt, in het belang van de kinderen, zo veel mogelijk voorkomen dat het ouderconflict (verder) escaleert. Tegelijkertijd houdt de familierechter zicht op het gemeentelijke hulptraject waardoor wordt voorkomen dat procedures c.q. hulptrajecten onnodig lang duren.

De trajecten die vanuit het UHA worden aangeboden, zijn vrijwillig. Dat betekent dat de mogelijkheid vervalt als (één van) de ouders niet wil(len). Ook als beide ouders zich bereid verklaren een bepaald traject te volgen, of dat zelf voorstellen, vergewist de rechter zich van de verwachtingen van de ouders en hun intrinsieke motivatie.

Besluit de rechter om de ouders naar een hulptraject te verwijzen dan vindt dat direct na de zitting plaats door één of meerdere trajecten aan te kruisen op een voorgedrukt proces-verbaal. Dat proces-verbaal wordt door de griffie van de rechtbank of het gerechtshof gemaïld aan één centraal e-mailadres per regio. De ontvanger is een door de gemeenten uit die regio aangewezen aanmeldpunt. Vanuit dit centrale punt wordt de zorgaanbieder benaderd die dit traject kan leveren. In sommige gevallen verzorgt het aanmeldpunt ook handelingen ten behoeve van de financiering van de zorg door de gemeente.

Gaat het om een traject waarin terugkoppeling aan de rechter plaatsvindt dan wordt de procedure in afwachting van deze terugkoppeling aangehouden. In de

tussenbeschikking neemt de rechter een termijn op voor het indienen van de rapportage aan de rechtbank/het gerechtshof en de RvdK. Vindt de verwijzing plaats in een spoedprocedure, zoals een kort geding of een voorlopige voorziening, dan bepaalt de rechter in het eindvonnis of de eindbeschikking dat terugkoppeling plaatsvindt in de bodemprocedure die de ouders aanhangig hebben gemaakt of aanhangig zullen maken.

Is het traject geheel succesvol, dan zal de rapportage van de hulpverlener vergezeld gaan met een (gewijzigd) verzoek van de advocaten om de afspraken vast te leggen in een eindbeschikking. Is het resultaat negatief, of hebben ouders nog een rechterlijk oordeel nodig op een paar punten, dan geeft de RvdK binnen twee weken na ontvangst van het rapport bij de rechtbank aan of zij een onderzoek geïndiceerd achten¹. Als dit het geval is, wordt de procedure aangehouden in afwachting van dit onderzoek zonder dat nog een zitting plaatsvindt.

Ziet de RvdK geen aanleiding voor een onderzoek (omdat zij denken dat de veiligheid van de kinderen niet direct in het geding is) dan wordt (opnieuw) een zitting gepland om te bespreken wat er nu moet gebeuren.

2. De verwerkte persoonsgegevens

In het kader van het UHA verwerken de gerechten, na instemming van de ouders, de volgende gewone persoonsgegevens: het zaaknummer, het rekestnummer, namen van de ouders, adres van de ouders, telefoonnummer en e-mailadres van de ouders, de namen van de kinderen, geboortedata van de kinderen, woonlocatie van de kinderen (bij vader of moeder) en de namen van de advocaten van de ouders. De gerechten ontvangen na het hulpverleningstraject rapportages van de hulpverlenende instantie en mogelijk een rapportage van de RvdK. Deze kunnen bijzondere persoonsgegevens bevatten.

3. Grondslag

De grondslag voor de gegevensuitwisseling in het kader van UHA is gelegen in:

- Artikel 96 Rv: op grond van dit artikel bepaalt de rechter hoe een geding wordt gevoerd.
- Artikel 6 lid 1 sub a AVG: de ouders stemmen in met de verwerking van hun persoonsgegevens en de verwerking van persoonsgegevens van hun minderjarige kind. Dit omvat de verstrekking van de persoonsgegevens aan de gemeente en/of zorgaanbieders. De toestemming wordt vastgelegd in het proces-verbaal van

¹ De grondslag hiervoor is te vinden in de tussenbeschikking waarin naar de hulpverlening wordt verwezen, de zgn. 'lus' naar de Raad voor de Kinderbescherming.

verwijzing. De ouders kunnen hun toestemming op ieder moment intrekken. Daarmee stopt ook het hulpverleningstraject conform de wijze beschreven in artikel 1 als ware het traject (deels) onsuccesvol verlopen.

Het gerecht bewaart de persoonsgegevens in het proces-verbaal en de tussenbeschikking als onderdeel van het dossier (zie hierna onder artikel 6 lid 1 sub e AVG). De gemeente en/of de zorgaanbieders zullen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid moeten bepalen hoe met de persoonsgegevens wordt omgegaan, nadat de toestemming is ingetrokken.

- Artikel 6 lid 1 sub e AVG: De gerechten verwerken persoonsgegevens met het oog op de behandeling van rechtszaken en een goede rechtspleging. Het gebruik van de persoonsgegevens die de gerechten gedurende de zaak of aan het eind van een (succesvol of onsuccesvol) hulptraject ontvangen, is onafhankelijk van de toestemming van de ouders en/of kinderen.

- Artikel 9, lid 2 sub f AVG: indien een rapportage bijzondere persoonsgegevens bevat, dan verwerken de gerechten deze persoonsgegevens ten behoeve van de aanhangige rechtszaak in het kader van hun rechtsbevoegdheid.

4. Beveiliging

Het proces-verbaal en de tussenbeschikking (in bodemzaken) of de eindbeschikking (in spoedprocedures) worden beveiligd verstrekt aan de gemeente of de hulpaanbieder. Als de tussen- of eindbeschikking meer informatie omvat dan nodig is voor de gemeente of hulpaanbieder (bijvoorbeeld beslissingen ten aanzien van kinderalimentatie) wordt alleen het relevante deel van de beschikking verstrekt. Ontvangen gegevens worden verwerkt in de beveiligde omgeving van de Rechtspraak.

Rechters, gerechtsjuristen en andere medewerkers van de gerechten zijn gebonden aan toepasselijke regels inzake integriteit en geheimhouding, zoals de eed en belofte, de Gedragscode Rechtspraak en de NVvR Rechterscode.

5. Bewaartermijnen

De persoonsgegevens die de gerechten in het kader van UHA verstrekt en ontvangt, zijn integraal onderdeel van het zaaksdossier. De stukken worden bewaard en gearchiveerd conform de Selectielijst primair proces van de Rechtspraak.

6. Rechten van betrokkenen

Op grond van artikel 15 tot en met 22 AVG heeft iedere betrokkene verschillende rechten ten aanzien van zijn eigen persoonsgegevens. Hierbij valt te denken aan het

recht op inzage, het recht op rectificatie en het recht op gegevenswissing. Meer informatie over het uitoefenen van de rechten, de procedure en de beperkingen kan worden gevonden op rechtspraak.nl/privacy.

7. Inbreuk in verband met persoonsgegevens

Wanneer de gerechten constateren dat zij ervoor hebben gezorgd dat er ongeautoriseerd kennis is genomen van persoonsgegevens, de persoonsgegevens ongeautoriseerd zijn gewijzigd of (tijdelijk) niet beschikbaar zijn geweest, volgende gerechten de geldende procedures. Dit betekent dat zij die inbreuk zullen registreren en, indien nodig, zullen melden bij de toezichthoudende autoriteit en – indien benodigd - bij de betrokkene(n).

Mocht de oorzaak van een inbreuk bij een hulpaanbieder of gemeente liggen, dan volgen zij de eigen interne procedure.

Alle betrokken instanties hebben elkaar geïnformeerd over de wederzijdse contactpersonen inclusief bereikbaarheidsgegevens, zodat deze in geval van een inbreuk beschikbaar zijn.

8. Vragen over UHA of de verwerking van uw persoonsgegevens

Mocht een ouder of kind vragen hebben over UHA of de verwerking van zijn persoonsgegevens door de gerechten, dan kan contact worden opgenomen met de rechtbank waar de zaak aanhangig is.

Vragen over de gegevensverwerking door de gerechten kunnen ook worden gesteld aan de functionaris gegevensbescherming middels functioarisgegevensbescherming@rechtspraak.nl.

9. Klachten

Indien een betrokkene het niet eens is met de wijze waarop de gerechten de persoonsgegevens in het kader van UHA verwerken, moet de betrokkene eerst een klacht indienen bij het gerecht. Daarna kan de betrokkene een klacht indienen bij de procureur-generaal bij de Hoge Raad.

Indien een betrokkene een klacht heeft over de wijze waarop een medewerker van de Rechtspraak zich jegens de betrokkene heeft gedragen, kan de betrokkene een klacht indienen bij het betreffende gerecht volgens de daar geldende klachtprocedure.